

Σχέση παρούσας και μέλλουσας μορφής της χαράς

Ορθοδοξία / Ερμηνεία Αγίας Γραφής

Γεώργιος Πατρώνος, Ομότιμος Καθηγητής Τμήματος Θεολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών

Τα ιερά Ευαγγέλια με το συσχετισμό που κάνουν της ελεύσεως του Ιησού Χριστού, ως του Μεσσία των εσχάτων χρόνων, και με την εκπλήρωση των προσδοκιών της Παλαιάς Διαθήκης, ανοίγουν πρώτα αυτά το δρόμο για την κατανόηση της εσχατολογικής χαράς. Η Π. Διαθήκη έβλεπε τη χαρά σαν γεγονός των εσχάτων. Η Καινή δίνει ιδιαίτερη έμφαση στη χαρά και αγαλλίαση που συνοδεύουν την έλευση του Χριστού. Η χαρά δηλ. βρίσκεται σε σχέση προσδοκίας και εκπληρώσεως.

Ο προφήτης Ησαΐας βλέπει στο μέλλον ο Θεός να παραθέτει για τα έθνη και τους λαούς της γης «συμπόσιο» και τράπεζα

χαράς και ευφροσύνης (Ησ. 25,6). Οι Ευαγγελιστές Ματθαίος και Λουκάς μας

αναφέρουν την παραβολή του Κυρίου περί της βασιλείας του Θεού ως γαμήλιου δείπνου, που ήδη έχει παρατεθεί για χάρη του «υιού» του βασιλέως και αναμένονται να προσέλθουν οι «κεκλημένοι» (Ματθ. 22,2 εξ. Λουκ. 14,16 εξ.). Η «παραβολή» εδώ αποκαλύπτει την αλήθεια της προφητικής «εικόνας», ότι τελικά «μακάριος» άνθρωπος των εσχάτων χρόνων θα είναι εκείνος «όστις φάγεται άρτον εν τη βασιλεία του Θεού» (Λουκ. 14,15).

Παρούσα και μέλλουσα μορφή χαράς

Η σωτηρία που εγκαινιάσθηκε στον κόσμο με την έλευση του Χριστού, είναι μια εόρτια τελετή χαράς. Ο παλιός καιρός έχει παρέλθει. Τώρα βρισκόμαστε στο «νέο» καιρό, στον καιρό της χαράς, αφού ο «νυμφίος» ήρθε και ουσιαστικά έχει παρατεθεί μπροστά μας το γαμήλιο «δείπνον» (βλ. Μάρκ. 2,18-20). Ο Ευαγγελιστής Λουκάς επανειλημμένα αναφέρεται στη χαρά αυτή που σχετίζεται με την έλευση του Χριστού και με τα γεγονότα που προμηνύουν αυτή την έλευση. Η αναγγελία της γεννήσεως του Προδρόμου φέρνει χαρά και αγαλλίαση και «πολλοί επί τη γεννήσει αυτού χαρήσονται» (Λουκ. 1,14). Ο άγγελος απευθύνεται στην Παρθένο Μαρία με το «χαίρε, κεχαριτωμένη», προκειμένου να της γνωστοποιήσει ότι βρήκε «χάριν παρά Θεώ» και ότι θα φέρει στον κόσμο τον «Υιόν του Υψίστου» (Λουκ. 1,28-32). Και οι ποιμένες ευαγγελίζονται «χαράν μεγάλην», διότι «ετέχθη σήμερον σωτήρ ος έστι Χριστός εν πόλει Δαυίδ» (Λουκ, 2,10-11).

Το ίδιο συμβαίνει και με τον Ευαγγελιστή Ιωάννη. Κι' εδω η χαρά έχει μια ιδιαίτερη θέση. Ο ερχομός του, «νυμφίου» φέρνει χαρά (Ιωάν, 3,29). Μα η αποκορύφωση της χαράς αυτής, που οι προφήτες και οι πατριάρχες του Ισραήλ θα εύχονταν να την γνωρίσουν (Ιωάν, 8,56), αποκαλύπτεται σ' ένα νέο «δείπνο», στο «μυστικό Δείπνο» της βασιλείας του Θεού (Ιωάν. 15,11· 16,24· 17,13). Η άποψη, ότι η χαρά αυτή η εσχατολογική της προφητικής προσδοκίας έχει ήδη εισέλθει στην οδό της εκπληρώσεως, έχει ασφαλώς μια ιδιαίτερη ιωάννεια απόχρωση. Αυτή όμως η μορφή «πληρώσεως» δεν σημαίνει πως η χαρά έχει φθάσει στο ύψιστο σημείο της, αλλ' ότι το «αντικείμενο» της χαράς έχει φανεί στο ιστορικό προσκήνιο και το «δείπνον» έχει παρατεθεί μπροστά μας.

Βασική αντίληψη και των τεσσάρων Ευαγγελίων είναι, ότι η εκπλήρωση της εσχατολογικής αυτής χαράς αναφέρεται πάντοτε στο πρόσωπο του Ιησού Χριστού. Ιδιαίτερα ο θάνατος και η ανάστασή Του μας αποκαλύπτουν αυτή τη μορφή χαράς, αφού μας εισάγουν στην αναμενόμενη εσχατολογική σωτηρία. Στο σημείο αυτό, ο Απόστ. Παύλος είναι περισσότερο αποκαλυπτικός. Στο περίφημο σχετικό κεφάλαιο της Α' προς Κορινθίους Επιστολής, ο θάνατος και η ανάσταση του Χριστού είναι αποφασιστικής σημασίας γεγονότα (Α' Κορ, κεφ. 15). Ο Χριστός με την έλευσή Του, το θάνατο και την ανάστασή Του, γίνεται η «απαρχή» της εκπληρώσεως όλων των εσχατολογικών προσδοκιών (Α' Κορ. 15,23). Η κατάργηση του θανάτου σημαίνει το τέλος της εποχής της θλίψεως και της οδύνης και την αρχή της νέας εποχής των μεγάλων αλλαγών, της πληρώσεως και αυτής ακόμη της χαράς (Α' Κορ. 15,26 καί 42-54).

Παραταύτα όμως η χριστιανική χαρά είναι μια χαρά που πάντοτε προσδοκά την τελείωση και πλήρωσή της. Κι' αυτή αναμένεται να πραγματοποιηθεί με την ολοκλήρωση της λυτρώσεως του ανθρωπίνου γένους και της κτίσεως όλης κατά το μέλλον, όταν πάλι ο Χριστός θα επιστρέψει «εν δόξη» (Φιλιπ. 4,4-5). Η παρούσα φάση της χαράς διαγράφεται από το στοιχείο της ελπίδας (Ρωμ. 12,12) και αυτό που την κάνει πραγματική στο παρόν είναι η κοινωνία της αγάπης μέσα στην κοινότητα των πιστών, όπου κανείς «συναποθνήσκει» αλλά και «συζεί» μαζί με τους άλλους αδελφούς (Β' Κορ. 7,3-4).

Έτσι βλέπουμε, ότι η σωτηρία και η χαρά μέσα στο Χριστιανισμό δεν είναι μια απλή ατομική υπόθεση και μάλιστα περιορισμένη χρονικά αλλά είναι κατάσταση διαχρονική και διαπροσωπική της κοινότητας της Εκκλησίας. Καθόλο το μήκος της θείας Αποκαλύψεως βλέπουμε, ότι η μετοχή στη ζωή της κοινότητας του λαού του Θεού οδηγεί τελικά τον άνθρωπο να φθάσει στην ολοκλήρωση της σωτηρίας και στην πληρότητα της εσχατολογικής χαράς, για την οποία μίλησαν οι Προφήτες. Αυτή η σχέση της κοινωνικής - ιστορικής και εσχατολογικής μετοχής

των πιστών στη ζωή της κοινότητας, κάνει τη χαρά να αναφέρεται στη βασιλεία του Θεού· «ου γαρ έστιν η βασιλεία του Θεού βρώσις και πόσις, αλλά δικαιοσύνη και ειρήνη και χαρά εν πνεύματι αγίω» (Ρωμ. 14,17).

Αυτό δεν σημαίνει, βέβαια, ότι η βασιλεία του Θεού είναι μια καθαρά πνευματική πραγματικότητα, χωρίς ιστορικές και κοινωνικές προεκτάσεις. Εδώ ιδιαίτερα τονίζεται η έννοια ότι το έσχατο έρχεται να ερμηνεύσει το παρόν. Η βασιλεία του Θεού εισβάλλει δυναμικά και ανακαινίζει την ιστορική πραγματικότητα. Μεταμορφώνει τη ζωή του ανθρώπου «ου γαρ εν λόγω η βασιλεία του Θεού, αλλ' εν δυνάμει» (Α' Κορ. 4,20). Μέσα σ' αυτή την αλλαγή βιώνεται η χαρά σαν πληρότητα ζωής.

Αυτή η μεγάλη αλλαγή μέσα στη νέα πραγματικότητα της βασιλείας του Θεού αρχίζει με το αποφασιστικό γεγονός της αναστάσεως του Χριστού. Η επιμονή των Ευαγγελιστών στην περιγραφή των αλλεπάλληλων εμφανίσεων του Αναστάσαντος δείχνει ακριβώς αυτήν την αποκλειστικότητα της Αναστάσεως για την έναρξη των εσχάτων στην ιστορία. Μ' αυτό το γεγονός συνδέεται αδιάρρηκτα και η εσχατολογική διάσταση της χαράς. Οι μαθητές και η πρώτη κοινότητα των φίλων του Ιησού μπροστά στο γεγονός της Αναστάσεως εκδηλώνουν τη χαρά τους και τονίζουν με την μετέπειτα στάση τους και την αποφασιστικότητά τους, ότι ήδη η ανθρωπότητα έχει εισέλθει στη νέα φάση της ιστορίας και αυτοί είναι οι πρώτοι μάρτυρες αυτής της πραγματικότητας.

Η ανάσταση του Ιησού Χριστού είναι η πρώτη από όλες τις αναστάσεις που θα επακολουθήσουν μέσα σ' αυτή τη νέα φάση της δημιουργίας. Για τους συνοπτικούς Ευαγγελιστές και ιδιαίτερα για τον Λουκά, ο οποίος περισσότερο από κάθε άλλον επιμένει στις εμφανίσεις του Αναστάσαντος, η Ανάσταση είναι κάτι παραπάνω από μια απλή απόδειξη της δυνάμεως του Ιησού Χριστού πάνω στις δυνάμεις του κόσμου τούτου. Δεν είναι απλώς ένα ιστορικό γεγονός, όπως όλα τα συμβαίνοντα μέσα στο χρόνο ιστορικά γεγονότα, που μπορεί κι' αυτό ν' αποδειχθεί με επιχειρήματα. Είναι ένα εσχατολογικό γεγονός που σημαδεύει μέσα στην ιστορία την αρχή ενός νέου κόσμου. Γιατί η πλήρης πραγματοποίηση αυτής της νέας εποχής των μεγάλων και ριζικών αλλαγών, καθώς και της πληρότητας της χαράς που ξεπηδάει απ' αυτήν την μεταμόρφωση και ανακαίνιση, ανήκει κατά το μεγαλύτερο μέρος στο μέλλον. Η εμπειρία των μαθητών και της πρώτης χριστιανικής κοινότητας θα εκφράζει πλέον την πίστη όλης της Εκκλησίας στο γεγονός αυτό (Πράξ. 1,3). Η ομολογία εκείνων, ότι «ο Θεός ανέστησεν» τον Ιησού Χριστό (Πράξ. 2,24) θα γίνει και ομολογία όλων μας διά μέσου των αιώνων.

Αυτήν την έμμονή στο ήδη πραγματοποιηθέν στοιχείο των εσχάτων, παρουσιάζει ιδιαίτερα το Ευαγγέλιο του Ιωάννη. Είναι γνωστή σε όλους τους βιβλικούς, από

σχετικές μελέτες, η αποκαλούμενη στην Επιστήμη «πραγματοποιηθείσα εσχατολογία» του Δ' Ευαγγελίου. Αυτό που έχει ιδιαίτερη σημασία στη μελέτη μας αυτή είναι η συσχέτιση της χαράς με αυτήν την πλευρά των εσχάτων στο παρόν. Τα πάθη, η ανάσταση και η δόξα του Ιησού Χριστού γίνονται η αρχή και η πηγή της χριστιανικής χαράς. Όμως υπάρχει και η άλλη πλευρά, η σχέση της χαράς με το εσχατολογικό θέρος του μέλλοντος. Η χαρά είναι συνάρτηση της «σποράς» και του «θερισμού». Δεν είναι μόνο «ο σπείρων» που χαίρεται, είναι και «ο θερίζων», και μάλιστα ιδιαίτερα αυτός που πληρούται χαράς. Και αυτό συμβαίνει, γιατί βλέπει τον καρπό που σπάρθηκε και «συνάγει» τώρα αυτός να μην είναι ένας καρπός μόνο για το παρόν αλλά και για το μέλλον αφού είναι «εις ζωήν αιώνιον» (Ιωάν. 4,36).

Μια παρόμοια εικόνα έχουμε στον Ιωάννη, που δείχνει τη σχέση και τη σύνδεση παρόντος και μέλλοντος, και είναι εκείνη του γάμου. Ο αρραβώνας σημαίνει την απαρχή της χαράς. Η χαρά όμως «πεπλήρωται» κυρίως με την έλευση του «νυμφίου» και την πραγματοποίηση του γάμου (Ιωάν. 3,29). Ο αρραβώνας είναι μια αρχή και είσοδος, αλλά δεν σταματάει εκεί. Πρέπει να προχωρήσει στην ολοκλήρωση και «τέλεση» της γαμήλιας τελετής της χαράς. Γι' αυτό πολύ συχνά συναντάμε στον Ευαγγελιστή και Απόστολο Ιωάννη τη χαρά να διατυπώνεται με εκφράσεις, όπως «χαρά πεπληρωμένη» (Ιωάν. 16,24• 17,13), «ίνα η χαρά πληρωθή» (Ιωάν. 15,11), «η χαρά η πεπληρωμένη» (Α' Ιωάν. 1,4), που δείχνουν τη μελλοντική αυτή διάσταση για ολοκλήρωση και πλήρωση. Αυτή η ολοκληρωμένη και «τελεία χαρά» εντάσσεται στην μεταναστάσιμη εσχατολογική εμπειρία των πιστών.

Έτσι και στο Δ' Ευαγγέλιο που παρατηρείται μια ιδιαίτερη προτίμηση στο ήδη πραγματοποιηθέν στοιχείο, έχουμε μια έμφαση αρκετά αξιοπρόσεκτη και στο μελλοντικό. Η χαρά είναι υπόθεση και του μέλλοντος. Ιδιαίτερα η πλήρωση και ολοκλήρωσή της. Η χριστιανική ύπαρξη είναι στραμμένη σταθερά προς το μέλλον και αναμένει τη μορφή πληρότητας μέσα στο γεγονός της παλιγγενεσίας και της ένδοξης του Χριστού παρουσίας. Η άποψη ότι η χαρά έχει ήδη εκπληρωθεί έχει μια ισχυρή βάση στην ιωάννεια θεολογία και στην «πραγματοποιηθείσα εσχατολογία» του. Εκπλήρωση όμως εδώ δεν σημαίνει, ούτε για τον Ιωάννη ούτε και για την καθημερινή πρακτική μας εμπειρία, ότι η χαρά έχει φθάσει στο απώγειό της και ότι δεν έχουμε άλλο να αναμείνουμε. Σημαίνει κυρίως, και εδώ βρίσκεται η προσφορά κάθε μορφής «πραγματοποιηθείσης εσχατολογίας», ότι το αντικείμενο της σωτηρίας και το αντικείμενο της χαράς μας έχει ήδη εμφανισθεί μέσα στο παρόν. Στο Ευαγγέλιο του Ιωάννη, εκπλήρωση εσχατολογική και χαρά συγγενεύουν στο πρόσωπο και στο έργο του Ιησού Χριστού.

Ιδιαίτερα τα πάθη και ο θάνατος του Χριστού ανοίγουν τον παράδοξο δρόμο για τη χαρά και την πληρότητά της. Σαν προέκταση αυτού του γεγονότος, έχουμε μέσα στην πραγματικότητα της ζωής, την οδύνη και την ταλαιπωρία του παρόντος να συμπιέζουν και την ύπαρξη του ανθρώπου για μια άμεση εσχατολογική αναφορά. Είδαμε τη σημασία των Μακαρισμών για τη μελλοντική και εσχατολογική «παρηγορία» εκείνων που πενθούν και υποφέρουν στο παρόν. Όμοια και η θεολογία της χαράς, μέσα από τις θλίψεις και τα παθήματα του παρόντος, διακρίνει τον εσχατολογικό και μελλοντικό χαρακτήρα της πληρώσεως και ολοκληρώσεώς της.

Από τα ιερά μας κείμενα γίνεται πολύ σαφές, πόσο, πράγματι, ο Κύριος ήθελε οι μαθητές Του να γνωρίζουν ότι τα παρόντα πάθη τους και οι διωγμοί για χάρη της πίστεως δεν είναι τελικά κάτι το τραγικό και κακό, όπως φαίνονται εκ πρώτης όψεως, αλλά μπορούν να θεωρηθούν «αγαθά», αφού αυτά είναι εκείνα που κυρίως ετοιμάζουν τον άνθρωπο να μπει στο δύσκολο δρόμο και στη «στενή και τεθλιμμένη οδό» της βασιλείας του Θεού. Η «αμοιβή» αυτών που πάσχουν εδώ θα είναι η «μεγάλη χαρά» στους ουραμούς. Αυτή θα έχει άμεση σχέση με το θρίαμβο του Θεού, επομένως, πάνω στο κακό και με την κατάλυση του θανάτου. Η ανάσταση, πάνω από όλα, είναι εκείνη που οδηγεί τη χαρά στην αποκορύφωσή της και στην τελείωσή της.

Μέσα στο χώρο της πίστεως η λύπη και η χαρά δεν βρίσκονται σε αντίθεση. Υπάρχει μια περίεργη αλλά πραγματική λειτουργική σχέση μεταξύ τους. Ρυθμιστικός παράγοντας είναι η παρουσία του Χριστού· «και υμείς ουν νυν μεν λύπην έχετε· πάλιν δε όψομαι υμάς, και χαρήσεται υμών η καρδιά, και την χαράν υμών ουδείς αίρει αφ' υμών» (Ιωάν. 16,22). Η φύση της χαράς εκφράζεται μέσα στον κόσμο μας και διά του κόσμου, διά μέσου των πραγμάτων και γεγονότων του κόσμου τούτου. Ο κόσμος σχεδόν πάντοτε γίνεται πρόξενος λύπης. Οι Χριστιανοί είναι βέβαιο, ότι θα «κλαύσουν» και θα «θρηνήσουν» μέσα σ' αυτόν. Όμως η χαρά δεν θα χαθεί. Ο Χριστός το διατύπωσε αυτό με σαφήνεια και μας βεβαίωσε πως στο τέλος του δρόμου, του οποιουδήποτε σκληρού και θλιβερού δρόμου για τους πιστούς, βρίσκεται η χαρά. Η ελπίδα της χαράς δεν χάνεται. Αντίθετα, όσο μεγαλώνει η σκληρή πραγματικότητα τόσο αυξάνει η προσδοκία της χαράς· «Αμήν, αμήν λέγω υμίν ότι κλαύσετε και θρηνήσετε υμείς....., υμείς λυπηθήσεσθε, αλλ' η λύπη υμών εις χαράν γενήσεται» (Ιωάν. 16,20).

Η παρούσα μορφή της χαράς και η μέλλουσα εντάσσεται ουσιαστικά στη σχέση παρούσας και μέλλουσας εσχατολογίας. Στη λειτουργική σχέση που διέπει την Εκκλησία και τη βασιλεία του Θεού. Η χαρά στην παρούσα της μορφή, αν και είναι δωρεά του Θεού προς τους πιστούς Του, δεν είναι ποτέ μια τελική και ολοκληρωμένη κατάσταση. Είναι πάντοτε ανοιχτή προς το μέλλον και ατενίζει

προς κάτι που πρόκειται να την ολοκληρώσει και να την πληρώσει. Η χαρά, όντας έτσι και στην παρούσα της μορφή εσχατολογική, δεν μπορεί ποτέ να θεωρείται μια στατική κατάσταση. Είναι δυναμική και δημιουργική από την ίδια της την φύση και από τη γέννησή της. Εκφράζεται μέσα στη ζωή σαν δημιουργική πίστη (Φιλιπ. 1,25) και σαν δυναμική αγάπη (Φιλήμ. 7).

Αυτό κάνει τη χαρά να είναι κοινωνική-ιστορική αλλά και εσχατολογική συνάμα. Βασική προϋπόθεση για μια χαρά τέτοιας καθολικής μορφής, που να καλύπτει το παρόν και το μέλλον, είναι η κοινωνία των ανθρώπων με το Χριστό σε κοινότητα πίστεως. Μια κοινότητα ιστορική αλλά και εσχατολογική ταυτόχρονα. Η ευχαριστιακή και λειτουργική εμπειρία της κοινότητας αυτής κάνει τα πράγματα του κόσμου αυτού ν' αποκτούν μια νέα θέα, εσχατολογικής φύσεως, όπου η χαρά επανακτά την κεντρικότητα και σπουδαιότητα για τη ζωή. Η χαρά γίνεται ένα από τα ουσιαστικά στοιχεία στη συνένωση των μελών της κοινότητας και στην εσχατολογική αναφορά της Εκκλησίας, αφού μοναδική μέριμνα όλων είναι η κοινή ζωή και η απομάκρυνση κάθε «σχίσματος» και διαιρέσεως του ενός «σώματος». Μέσα στην ενότητα αυτή «υπέρ αλλήλων μεριμνώσιν τα μέλη και είτε πάσχει εν μέλος, συμπάσχει πάντα τα μέλη· είτε δοξάζεται εν μέλος, συγχαίρει πάντα τα μέλη» (Α΄ Κορ. 12,25-26).

Η ενότητα αυτή στο παρόν είναι ένα προμήνυμα της τελικής εσχατολογικής ενότητας, κατά την οποία οι πάντες «γενήσονται μία ποιμνη» με «ένα ποιμένα» (Ιωάν. 10,16) και όλη η ανθρωπότητα θα φθάσει στην επιθυμητή θεία ενότητα (Ιωάν. 17,11). Μια ενότητα που θα σημαίνει για την ανθρωπότητα την τελείωση όλων (Ιωάν. 17,23). Και καθώς τονίζουν τα ιερά μας κείμενα η ενότητα αυτή είναι υπόθεση των εσχάτων χρόνων, της αναστάσεως όλων και της «αποκαταστάσεως πάντων» κατά τη δεύτερη και ένδοξη πλέον παρουσία του Ιησού Χριστού (Πράξ. 3,21).

Η χαρά σ' αυτή την εσχατολογική ενότητα μοιάζει να είναι μια γαμήλια τελετή. Η Αποκάλυψη του Ιωάννη χρησιμοποιεί την εικόνα της γαμήλιας τελετής των γάμων του Αρνίου. Η «δόξα» της «νύμφης» ανθρωπότητας, που βρίσκεται στο έσχατο μέλλον, θα σημαίνει με την τελετή της «στέψεως» και την τελείωση και πλήρωση της χαράς, της ευφροσύνης και αγαλλιάσεως που ήδη άρχισαν να πληρούν την ύπαρξη με τον «αρραβώνα» της στην παρούσα ιστορική φάση της ζωής (Αποκ. 19,7).

Αυτό το ενιαίο βιβλικό πνεύμα στη σχέση παρούσας και μέλλουσας χαράς, ακολουθεί πιστά και η πατερική παράδοση όταν με έμφαση τονίζει, πως η «τέλεια» χαρά και αγαλλίαση είναι υπόθεση της εσχατολογικής προσδοκίας και συνδέεται στενά με τη δεύτερη έλευση του Σωτήρα Χριστού. Τότε, όταν με την ένδοξη

έλευση του Χριστού αναστηθούμε κι εμείς για μια νέα ζωή, η ουσιαστική και τέλεια χαρά θα είναι ένδειξη της ποιότητας της ζωής εκείνης. Ο νέος άνθρωπος, της νέας ζωής, θα διακρίνεται από τις εσχατολογικές θείες ιδιότητες του που θα αποκτήσει, και που μία μεταξύ αυτών θα είναι η χαρά. Ο Κύριος ενέδυσεν αυτούς (τους πιστούς) ενδύματα βασιλείας φωτός αρρήτου, ενδύματα πίστεως, ελπίδος, αγάπης, χαράς, ειρήνης, αγαθοσύνης, χρηστότητας, και πάντα ομοίως τα εξής, ενδύματα φωτός, ζωής, θεϊκά, ζώντα, αναπαύσεως ανεκλαλήτου, «ίνα ώσπερ ο Θεός αγάπη εστί, και χαρά, και ειρήνη, και χρηστότης, και αγαθωσύνη, ούτω και ο νέος άνθρωπος γενηται κατά χάριν»!

Το πλήρωμα της χαράς βρίσκεται στο «τέλος» της εσχατολογικής ελπίδας. Η «ανάπαυσις» και η «χαρά της καρδίας» είναι καταστάσεις μιας ζωής στην αληθινή πατρίδα, στην ουράνια Ιερουσαλήμ. Εκεί δεν θα υπάρξουν αυτά που τραυματίζουν τη χαρά εδώ και αποστερούν την ψυχή από κάθε «ανάπαυση» και «ειρήνη». «ει δε φθάσει η ψυχή προς εκείνην την πόλιν των αγίων απελθείν, τότε δύναται μόνον άνευ θλίψεως και πειρατηρίων είναι. Εκεί γαρ ουκέτι εστί μέριμνα ή θλίψις ή πόνος ή γήρας ή σατανάς ή πόλεμος, αλλ' ανάπαυσις, χαρά, ειρήνη και σωτηρία».

Έχουμε, δηλαδή, στο πρόσωπο των πιστών μια νέα «ποιότητα» ανθρώπων, στην ενότητά τους μια νέα ανθρωπότητα και εσχατολογική κοινωνία, και στο βίωμά τους εδώ στο παρόν νέες καταστάσεις και εμπειρίες «άλλου αιώνος». Το παρόν και το μέλλον εδώ ενώνονται. Η ιστορία μεταμορφώνεται σε εσχατολογία και η εσχατολογία αρχίζει να γίνεται ιστορική πραγματικότητα. Το γένος των ανθρώπων γίνεται «γέννημα καινόν» και «εν Χριστώ και Αγίω Πνεύματι» η παρούσα χαρά βρίσκει τη μέλλουσα πλήρωσή της. «Οι ουν Χριστιανοί άλλου αιώνος εισίν, υιοί Αδάμ του επουρανίου, γέννημα καινόν, τέκνα Πνεύματος αγίου, αδελφοί Χριστού φωτεινοί, όμοιοι τω πατρί αυτών Αδάμ τω πνευματικώ και φωτεινώ, εκείνης της πόλεως, εκείνου του γένους, εκείνης της δυνάμεως. Ουκ εισί του κόσμου τούτου, αλλά άλλου κόσμου εισίν... Έχοντες ουν ούτοι μεθ' εαυτών τον Κύριον εν τη αναλύσει, εν μεγάλη χαρά έρχονται προς τους άνω, και δέχονται αυτούς οι του Κυρίου εκεί ευτρεπίσαντες αυτοίς οίκους και παραδείσους και ενδύματα ολόλαμπρα και πολυτελή».

Η χαρά πλουτίζει το παρόν και το μέλλον της χριστιανικής ζωής. Γίνεται γνώρισμα ουσιαστικό της οργανικής σχέσεως μεταξύ της πίστεως και της ελπίδος, και η ύπαρξή της στην καθημερινή μας ζωή φανερώνει, πως ήδη έχουμε εισέλθει στις διαδικασίες της εσχατολογικής «ανακαινώσεως» του κόσμου και της δημιουργίας.

(Γεωργίου Π. Πατρώνου, Η χαρά στην Καινή Διαθήκη, εκδ. Τήνος, Αθήνα 1983, σ. 89-98).

<http://bit.ly/11JPI5L>